

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br. .02/L-8

O VINU

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe UNMIK-a Br. 2001/9 od 15 maja 2001 godine, O Ustavnom Okviru Privremene Samouprave na Kosovu, Poglavlje 9.1.26 (a) i 5.1(n)

U cilju uređivanja proizvodnje i prometa grožđa za proizvodnju vina, proizvodnja i uslovi stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od prerade grožđa i vina:

Usvaja :

ZAKON O VINU

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja i promet grožđa za proizvodnju vina, proizvodnja i uslovi stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od prerade grožđa i vina, zaštita vina proizvedene na određenom geografskom području koji se odlikuje posebnim klimatskim, zemljišnim i ostalim uslovima.

Definicije

Član 2

Izrazi upotrebljeni na ovom zakonu imaju sledeća značenja :

1) **Vino**: proizvod dobijen ekzkluzivno od potpunog ili delimičnog alkoholnog fermentisanja svežeg, meljanog ili nemeljanog grožđa ili sire grožđa.

2) **Kosovsko vino**: vino proizvedeno na Kosovu koja ekzkluzivno potiče od varieteta loze klasifikovane za proizvodnju vina. Prirodna minimalna alkoholna jačina je 7.5% vol. dok aktualna (trenutna) alkoholna jačina nije manja od 8.5% vol. Opšti sastav kiseline pokazan kao tartarni acid, nije manji od 3.5 gr/lit ili 46.6 mil.ekv/lit.

3) **Sveže grožđe**: plod loze koji se koristi sa proizvodnju vina, tehnološki zreo i malo osušen koji se može meljati ili presovan sa normalnom opremom u podrumima vina i koji na spontan način može proizvoditi alkoholnu fermentaciju.

4) **Sira grožđa:** tečni proizvod dobijen na prirodan način ili fizičkim procesom od svežeg grožđa. Trenutna alkoholna jačina u jedinici voluma ne treba da bude više od 1%.

5) **Sira grožđa u fermentaciji:** proizvod dobijen od fermentacije sira grožđa sa trenutnom alkoholnom jačinom u jedinici voluma ne više od 1% ali ne manje od tri petine od opšte alkoholne jačine.

6) **Koncentrisana šira grožđa:** nekaramelizirana šira grožđa koja se dobije od delimične dehidracije šire grožđa sa ovlačenom metodom drugačijem od direktnog grejanja na taj način što vrednost prijavljen na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 50.9%. Koncentrovana šira grožđa treba ekskluzivno da potiče od grožđa koje je klasificirano za proizvodnju vina na Kosovu. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentrovane melase grožđa treba da bude ne veće od 1% vol.

7) **Sira rafinisanog i koncentrovanog grožđa:** tečni nekaramelizirani proizvod dobijen od delimične dehidracije šire grožđa ostvaren preko ovlašćenom metodom drugačijem od direktnog grejanja na taj način što vrednost prijavljen na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 61.7%. Ovo je podleglo ovlašćenju preradi za deacidaciju i eliminisanju drugih sastojaka različitih od šećera. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentrovane šire grožđa treba da bude ne veća od 1%.

8) **Groždani sok:** tečni nefermentisani proizvod koje se može fermentisati dobijen od određene prerade koji kao takav je spreman za potrošnju. Može se dobijati od tazez grožđa, šire grožđa ili koncentrovane šire grožđa ili koncentrovanog groždanog soka. Alkoholna jačina u jedinici voluma groždanog soka dozvoljava se da bude ne veća od 1%

9) **Koncentrovani grožđa sok:** nekaramelizirani tečnost grožđa dobijeno od delimične dehidracije tečnosti grožđa ostvareno preko ovlašćenom metodom drugačijem od direktnog grejanja na taj način što vrednost prijavljen na reftaktometru na temperaturi od 20 C ne bude manja od 50.9%. Alkoholna jačina u jedinici voluma koncentrovanog groždanog soka dozvoljava se da bude ne veća od 1%.

10) **Mlado vino u fermentaciji:** vino kod koje alkoholna fermentacija nije završena i koja nije još odvojena od mulja.

11) **Penušavo vino:** proizvod koji se dobije od prve ili druge alkoholne fermentacije svežeg grožđa, šire grožđa ili vina koja čim se otvori pakovanje oslobađa karbon dioksid koji ekskluzivno potiče od fermentacije i koji ima veliki protisak zbog prisustva karbon dioksida u rastvoru, ne manje od 3 bara u temperaturi od 20 C u zatvorenom pakovanju.

12) **Penušavo gazirano vino:** proizvod koji se dobije od vina i kada se otvori pakovanje oslobađa karbon dioksid koji u celosti ili delimično potiče od jednog dodatka tog gasa i koji ima veliki pritisak zbog prisustva karbon dioksida u rastvoru, ne manje od 3 bara u temperaturi od 20 C u zatvorenom pakovanju.

13) **Polu penušavo vino:** proizvod koji se dobije od vina sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 9% vol; opštem alkoholnom jačinom od najmanje 7% vol. i velikog pritiska zbog endogenog karbon dioksida u rastvoru ne manje od 1 bar a ne više od 2.5 bara u temperaturi od 20 C na zatvorenom ambalažu. Stavlja se u pakovanjima od najviše 60 litara.

14) **Polu penušavo gazirano vino:** proizvod koji se dobije od vina sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 7% vol; opštem alkoholnom jačinom u jedinici voluma od najmanje 9% vol. i velikog pritiska od najmanje od 1 bar a ne više od 2.5 bara u

temperaturi od 20 C na zatvorenom ambalažu zbog karbon dioksida u rastvoru koji je dodat u celosti ili delimično. Stavlja se u pakovanjima od najviše 60 litara.

15) **Sirče od vina:** Sirče koje se ekskluzivno dobija od acetskog fermentacije vina i ima opštu kiselost od najmanje 60 gram/lit izraženo kao acidska kiselina.

16) **Liker vino:** proizvod koji ima aktualnu alkoolnu jačinu u jedinici voluma od najmanje 15% ali ne više od 22% i jednu opštu alkoholnu jačinu u jedinicu voluma od najmanje 17.5%. Dobija se od šire grožđa u fermentaciji ili vino ili njihovo kombiniranje sa individualnim dodacima ili u kombinaciji sa neutralnim alkoholom poreklom od vina i vino ili destilat od sušenog grožđa sa trenutnom alkoholnom jačinom od najmanje 52% vol. i ne više od 86%. Može se dodati koncentrovana šira grožđa.

17) **Mulj od vina:** Ostaci gomilanih u posudi posle fermentiranja, koji sadrži vino ili širu grožđa, tokom čuvanja ili nakon ovlašćenog tretiranja i ostaci dobijeni od filtriranja ili centrifugiranja ovih proizvoda.

18) **Kljuk grožđa:** masa od mlevenja svežeg, fermentisanog i nefermentisanog grožđa.

19) **Komina od grožđa:** Proizvod dobijen od fermentisanja komina grožđa neprerađenog i otopljenog u vodi ili od cedenja fermentisanja komine grožđa u vodi.

20) **Vino namenjeno za destilaciju:** proizvod koji ima trenutnu alkoholnu jačinu od najmanje 18% a ne više od 24%, dobija se ekskluzivno kao dodatak u vinu i ne sadrži previše šećera nerafiniranog proizvoda koji potiče od destilacije vina i koji ima trenutnu maksimalnu alkoolnu jačinu od 86% u jedinici voluma i maksimalnu kiselost od 1.5 gram/lit, izraženu kao acidna kiselina.

21). **Kvalitetno vino:** Vino proizvedeno u vinogradskim zonama jednog specificiranog regiona za proizvodnju kvalitetnog vina.

22) **Regionalno vino:** Vino proizvedeno u zonama za kultivaciju loze za regionalno vino.

23) **Ministarstvo:** je Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i ruralnog razvoja.

24).**Lice:** je svako fizičko i pravno lice.

25).**Pakovanje:** je stavljanje i zatvaranje vina i drugih proizvoda u flašama, kontenjerima, buradi od drveta ili drugog materiala u cilju deponiranja, čuvanja i zaštite fizičkih, hemiskih i organoliptičkih osobina.

26).**Punilac:** je lice koje vrše punjenje ili je to uradio u njeno ime.

27).**Punjenje:** znači stavljanje odredjeog proizvoda radi tržišta u ambalaži ne većoj od 60 litara.

Geografsko poreklo Član 3

3.1. Geografsko poreklo vina i drugih proizvoda određuje se po geografskoj teritoriji na kojem se proizvodi grožđe i gde vino i drugi proizvodi su dobili određene karakteristike kao posledica prirodnih uslova ili ljudskih aktivnosti.

3.2. Geografsko poreklo vina određuje se po:

- a) jednog malog lokaliteta ili nekoliko lokaliteta;
- b) jedne lokalne administrativne zone ili njenog dela;

- c) jednog vinogradskog podregiona ili njenog dela;
- d) jednog regiona;
- e) jedan "specifičan region"

3.3. Odredjivanje geografskog porekla je kolektivno pravo i može se koristiti za vino i druge proizvode koje su registrovane u registru odgajivača grožđa i vina, garantujući da grožđe, vino i drugi proizvodi su proizvedeni na određenoj teritoriji ispunjavaju utvrđene kriterije.

3.4. Za zaštitu i kontrolu geografskog porekla vina i drugih proizvoda u skladu sa ovim zakonom, treba da se vodi lista geografskih imena vina i drugih proizvoda. U tom cilju vinogradska teritorija Kosova je podeljen na dva vinogradska regiona.

Nadležni autoriteti Član 4

4.1. Ministarstvo, direktno ili preko svojih tela (ovlašćenih institucija):

- a) Vodi registar vinograda;
- b) Vodi registar odgajivača grožđa i vina;
- c) Prepisuje preporučene i odobrene varietete loze i njenih podkalemljenja;
- d) Prati zrelost grožđa i određuje vreme berbe;
- e) Ograničava maksimalan prinos grožđa po hektaru, u zavisnosti od vrste i namene;
- f) Vrednuje i utvrđuje vino i druge proizvode.

4.2. Preko stručnih, administrativnih, promoterskih i analitičkih ovlašćenih institucija vinogradarstvo i proizvodnji vina, utvrdjenih ovim zakonom i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona vrši će:

- a) Obrazovanje obuku i pružanje znanja za odgajivače grožđa i proizvođače vina, o tehnološkim, ekonomskim, ekološkim pitanjima i drugim poljima značajnim za razvoj vinogradarstva i proizvodnje vina;
- b) Izbor loze;
- c) Povećanje bezbednosti nabavke dovoljnog osnovnog materijala loze;
- d) Praćenje utvrdjenih tehnologija i metoda za proizvodnju grožđa i vina;
- e) Ocena grožđa i vina i klasificiranje vina i drugih proizvoda po njihovom kvalitetu (laboratoriske analize i organoleptička ocena);
- f) Izdavanje uverenja o vrednovanju vina i drugih proizvoda.

4.3. Opštine vode katastarski registar postojećih parcela i mogućih vinogradskih parcela u klasifikovanim teritorijama za vinograde. Jednu kopiju katastarskih registara vinogradskih parcela kao i kasnije izmene koje se vrše u njima, opština treba da dostavi ministarstvu.

POGLAVLJE II PROIZVODNJA GROZDA I VINA

Proizvodnja Član 5

- 5.1. Proizvodnja vina podrazumeva sve preuzete aktivnosti u vinogradu uključujući berbu, preradu i doradu grožđa i sve aktivnosti u enološkom procesu.
- 5.2. Vino i drugi proizvodi mogu proizvoditi samo lica koja su registrovani u registru odgajivača grožđa i proizvođača vina.
- 5.3. Odgajivači grožđa su pravna ili fizička lica koji odgaje grožđe za proizvodnju vina ili drugih proizvoda i koji:
- imaju, uzimaju pod zakupom ili drže (koriste) na neki drugi način vinograd od najmanje 0,05 ha na teritoriji Kosova ili vinograd manji od 0,05 ha ako grožđe, vino ili druge proizvode stavljaju na tržište,
  - Imaju stalni boravak na Kosovu i imaju ili uzimaju pod kirijom vinograd u graničnim zonama oko Kosova, obezbeđivši da prenose grožđe, vino i druge proizvode na Kosovu.
- 5.4. Proizvođači vina i drugih proizvoda su lica koji proizvode vino ili druge proizvode od grožđa koji su gajili ili od kupljenog grožđa.
- 5.5. Prerađivači vina i drugih proizvoda su lica koji prerađuju vino ili druge sopstvene ili kupljene proizvode u nove proizvode.

Registar odgajivača grožđa i proizvođača vina Član 6

- 6.1. Ministarstvo vodi podatke o licima koji odgajaju grožđe, proizvode ili prerađuju vino ili druge proizvode.
- 6.2. Proizvođači ili prerađivači grožđa, vina ili drugih proizvoda treba da se registruju u Ministarstvo.
- 6.3. Registar treba da sadrži sledeće podatke:
- za proizvođače ili prerađivače: ime, prezime i adresa, lični broj fizičkog lica, ime, sedište i broj registra biznisa pravnog lica ili nezavisnog preduzetnika;
  - za vinograde: katastarska jedinica, katastarska opština i katastarski broj parcele, katastarski redosled, neto i bruto površina parcele;
  - za loze: broj i redosled loza, varietet, podkalemi i godina sadnje;
  - za prihode: količina grožđa po varietetu, količina vina i drugih sopstvenih proizvoda;
  - za nabavljanje: količina svake vrste kupljenog grožđa, šire ili vina, količina drugih kupljenih proizvoda po vrstama i porekla;
- 6.4. Proizvođač ili prerađivač grožđa, vina ili drugih proizvoda, koji se već bavi ovom delatnošću, treba da podnese zahtev za upis u registar. Proizvođač ili prerađivač grožđa, vina ili drugih proizvoda, koji namerava da počinje da se bavi ovom delatnošću, prethodno treba da podnese zahtev za upis u registar. Zahtev mora biti podnet prema utvrdjenom obliku i roku, uz priloženu dokumentaciju, traženu po podzakonskom aktu, donetom od strane Ministarstva.

Registar vinograda

Član 7

7.1. Za sastavljanje registra vinograda, Ministarstvo osim centralnog registra koristi i druge izvore podataka koji pružaju podatke o postojećim i mogućim vinogradima. Registar vinograda se održava zajedno sa katastarskim registrom.

7.2. Samo podobne površine za uzgoj vinograda mogu se registrovati kao mogući vinogradi. Podobna vinogradska površina je površina zemljišta u kojoj uzgojeno grožđe za proizvodnju vina imaće optimalni, kvalitetni i kvantitetni prinos i biće profitabilni nego uzgoj bilo kakve druge poljoprivredne kulture.

7.3. Za sastavljanje i održavanje registra vinograda, Ministarstvo će koristiti sledeće podatke:

- a) za proizvođače: iz centralnog registra uzgajivača grožđa i vina: za fizička lica: ime, prezime i adresa, i lični broj iz centralnog registra građana dok za pravna lica: ime, sedište, šifra delatnosti i druge podatke iz registra kancelarije za registraciju pravnih subjekata. Takođe dozvoljava se konsultovanje registra teritorialnih jedinica i podaci o broju domaćinstva da bi se uzeli potrebni podaci.
- b) za položaj vinograda, podatke o katastarskom registru, topografske planove, mape i bazu podataka koje se uzimaju od opština.

7.4. Držaoci ili vlasnici podataka treba da pružaju podatke Ministarstvu bez nadoknade, osim u slučajevima direktnih troškova za dodatne kopije.

Grožđe

Član 8

8.1. Grožđe za proizvodnju vina može se gajiti samo na mestima registrovanih vinograda, koristeći samo preporučene i ovlašćene varietete grožđa kako je utvrđeno za određenu teritorialnu jedinicu vinograda.

8.2. Grožđe za proizvodnju vina treba da se gaji podobnom tehnologijom za utvrđeno kvalitetno vino.

8.3. U proizvodnji grožđa i vina, prerade grožđa, tečnosti grožđa, šire i vina treba sučuvati i razvijati sve prirodne kvalitetne karakteristike grožđa, imajući kao rezultat vino podobnu za upotrebu.

8.4. Zabranjuje se proizvodnja vina od uvozenog grožđa, grožđanog soka ili šire. Ova odredba se ne sprovodi za grožđe koje se gaji od uzgajivača grožđa u parcelama koje se nalaze u graničnim zonama Kosova, uz garanciju da će se taj proizvod uneti na Kosovo u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega.

8.5. Berba grožđa u cilju proizvodnje vina visokog kvaliteta treba prethodno da se registruje u instituciju ovlašćenu od Ministarstva. Pre berbe, ovlašćena institucija, kontroliše količinu i kvalitet grožđa u cilju proizvodnje vina visokog kvaliteta.

8.6. Dozvoljava se uvoz koncentrisane vinske šire, izuzetno u slučajevima kada je namenjena samo za oplemenjivanje kvalitetnog vina na osnovu procedura i uslova utvrđenih posebnim podzakonskim aktom.

Klasifikacija varieteta loze

Član 9

9.1. Sve klasifikirane vrste treba da pripadaju vrstama *Vitis vinifera* ili da potiču od ukrštenja ovih vrsta ili drugih vrsta *genus vitis*. Klasifikacija varieteta loze uređuje se Administrativnim Uputstvom kojim se sprovodi ovaj zakon.

9.2. Samo varieteti loze koje se pojave u klasifikaciju mogu se saditi, presaditi ili kalemiti unutar teritorije Kosova u cilju proizvodnje vina.

9.3. Zone sađene varietetom loze u cilju proizvodnja vina a koje nisu obuhvaćene u klasifikaciju ce se vaditi sa izuzetkom u slučajevima gde se proizvodi ekskluzivno za potrošnju od porodica proizvođača vina.

9.4. Kada se varieteti brišu od klasifikacije vađenje će se vršiti unutar 15 godina od dana njihovog brisanja.

Vino

Član 10

10.1. Nezavisno od odredaba poglavlja VII, proizvodnja grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa ili vina treba da se ostvare koristeći samo utvrđene tehnološke procese i dozvoljene enološke substance.

10.2. Pobošanje šire, vina, slatkisanje vina, grožđanog soka ili šire nije dozvoljeno dok ovlašćena institucija ne da traženu dozvolu za dodavanje šećera tečnosti grožđa ili vinu. Ovlašćena institucija može da izda dozvolu ako vreme u toj godini je ekstremno nepovoljno za rast i razvijanje loze imajući u obzir teritorialnu jedinicu vinograda i predviđeni kvalitet vina kao i vrstu grožđa. Zabranjuje se slatkisanje ako graždani sok ili šira su namenjena za proizvodnju vina visokog kvaliteta.

10.3. Dozvola iz gore pomenutog stava primenjuje se za sve proizvodjače grožđa i vina određene vrste u određenu vinogradsku teritorialnu jedinicu, izdaje se u službenoj proceduri i jedna kopija se dostavlja dotičnoj inspekciji.

Mešanje grožđa, grožđanog soka, šire i vina

Član 11

11.1. Mešanje grožđa, tečnosti grožđa šire i vina posebnih osobina i kategorija, različitih godina i boja, je dozvoljeno unutar granica određenih ovim zakonom i podzakonskim aktima osnovanih na njega.

11.2. Zabranjuje se mešanje Kosovskog vina sa inostranim vinama.

POGLAVLJE III
PROIZVODNJA KVALITETNOG VINA

Član 12

Odredbe ovog zakona i podzakonskih akata koja sprovode ovaj zakon koje se odnose na proizvodnju kvalitetnog vina treba da se baziraju na sledećim činjenicama:

- a) Ograničenje zone proizvodnje (specificiranog regiona);
- b) Klasificiranje varieteta loze podobne za kvalitetno vino;
- c) Usaglašavanje uzgajanja i metoda proizvodnje vina;
- d) Određivanje minimalne prirodne alkohoolne jačine;
- e) Određivanje maksimalnog prinosa po hektaru;
- f) Analiziranje i vrednovanje organoleptičkih karakteristika.

Specificirani region

Član 13

13.1. "Specificirani Region " znači teritorija za proizvodnju vina ili kombinacija teritorija za proizvodnju vina sa posebnim kvalitetnim karakteristikama, čije ime se upotrebljava za određivanje kvaliteta vina.

13.2. Svaki specificirani region treba tačno da se ograniči, koliko je moguće na osnovu određenih vinograda ili parcela. Takvo ograničenje treba da ima u obzir faktore koji utiču na kvalitet vina proizvedenog u tom regionu, kao što su vrsta zemljišta, klima i stanje određenih vinograda i parcela.

13.3. Geografsko ime, koji određuje jedan specifični region, treba da bude precizan i usko vezan sa zonom proizvodnje.

13.4. Specificirani regioni na Kosovu odredi će se podzakonskim aktom koji se donosi na osnovu ovog zakona

Prinos

Član 14

14.1. Maksimalni prinos po hektaru za kvalitetno vino i druge kategorije vina poreklom sa Kosova odrediće se podzakonskim aktom.

14.2. Korišćenje geografskog porekla je zabranjeno za celu berbu ako prihodi određeni po stavu 1 ovog članu su prekoračeni.

Testiranje vina

Član 15

15.1. Za kvalitetna vina, proizvođači su obavezni da vrše analitičko i organoleptičko testiranje u instituciji ovlašćenoj od Ministarstva. Uzimanje uzoraka za testove vrši se od dotičnih inspektora.

15.2. Organoleptički test odnosi se na boju, bistrinu, miris i ukus.

15.3. Analitički test omogućava utvrđivanje faktora koji se odnose na reakcije vina tokom mikrobiološkog testa i fizičkih i hemiskih analiza.

15.4. Gornja i donja granica za ove faktore određuje se podzakonskim aktom.

POGLAVLJE IV VINOGRADSKJE TERITORIALNE JEDINICE

Podela teritorijalnih jedinica Član 16

16.1. Uzimajući u obzir ekološke okolnosti kao reljef, klimu, zemljište, agrobiološke i naučne faktore, načelna organoleptičke komponente vina i istorijske tradicionalne aspekte vinogradarstva, vinogradska teritorija Kosova podeliče se na teritorialne jedinice kao što sledi: vinogradski regioni, pod-regioni, zone i lokacije.

16.2. Vinogradski regijon je jedna velika vinogradska teritorialna jedinica sa sličnim klimatskim i zemljišnim uslovima, koji kombinovani sa agrobiološkim faktorima, utiču na osnovne organoleptičke karakteristike vina proizvedeno u tom regionu. Vinogradski regioni su: Region Dugađina i Kosovske ravnice.

16.3. Vinogradski podregion je osnovna teritorija geografski određena, sa sličnim klimatskim i zemljišnim uslovima, određenog varieteta loze koje se gaji i druge slične agrobiološke faktore koji zajedno omogućavaju proizvodnju grožđa i vina koje sadrže organoleptičke komponente koje su karakteristične za vinogradski podregion.

16.4. Vinogradske teritorialne jedinice manje od vinogradskog podregiona su vinogradske zone i vinogradske lokacije. Ova su delovi geografski određeni sa sličnim klimatskim i zemljišnim uslovima, sličnom visinom, i drugim faktorima okoliša gde se gaje specifični varietetu loze, koje zajednički omogućavaju proizvodnju grožđa i vina različite po kvalitetu i organoleptičke komponente od grožđa i vina proizvedeno u drugim vinogradskim jedinicama istog vinogradskog regiona. Vinogradski pod-regioni, zone i lokacije određiće se podzakonskim aktom.

Izbor loze Član 17

Na određenim vinogradskim zonama, dozvoljava se sadnja loze grožđa i proizvodnja vina samo od određenih varieteta.

POGLAVLJE V KLASIFIKACIJA I VREDNOVANJE

Kategorije vina Član 18

18.1. Po ovom zakonu vina su:

- a) Tiha vina,
- b) Penušavo vino,
- c) Penušavo gazirana vin,
- d) Polupenušavo vino,
- e) Polusvetla gazirana,
- f) Aromatska vina,
- g) Liker vina,
- h) Druga posebna vina.

18.2. Po boji vina se dele na: belo vino, roze i crveno.

18.3. Po sadržini šećera vina se dele kao što sledi:

- a) Tiha vina: suva, polusuva, poluslatka i slatka,
- b) penušavo vino, penušavo gazirano, polu penušavo, polu penušavo gazirano dele se kao: mnogo sušene, sušene, polusušene, polu slatke i slatke.

18.4. Kriterijumi za podelu vina po sadržini šećera:

- a) Suvo - vino koja sadrži najviše 4 gram/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- b) Polu suvo - vino koje sadrži ne više od 4 gr/lit ali koje ne prekoračuje 12 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- c) Polu slatko - vino koje sadrži više od 12 ali ne više od 45 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,
- d) Slatko - vino koje sadrži najmanje 45 gr/lit neprevrelog redukojućeg šećera,

18.5. Imajući u vidu odredbe poglavlja III, podela vina na kvalitetne klase zavisi od postignutog kvaliteta grožđa, prinosa po hektaru, koji ne treba da prekorači unapred utvrđene granice, sadržinu šećera, prirodnu sadržinu alkohola i druge sastojke i organoleptičke komponente, vina se dele kao što sledi:

- a). stona vina:
  - stono vino,
  - stono vino sa geografskim poreklom.
- b). Kvalitetna vina sa geografskom poreklom sertifikovana i zaštićena:
  - kvalitetno vino,
  - vrhunsko vino, koja je klasifikovana po zrelosti grožđa i metodi berbe ili po starosti vina.
- c). Penušava vina:
  - penušava stona vina,
  - regionalna penušava vina,
  - kvalitetna penušava vina.
- d). Polu penušavo vina:
  - Polu penušava stona vina,
  - kvalitetna polu penušavo vina.

Vrednovanje kvalitnog vina

Član 19

19.1. Imajući u vidu odredbe poglavlja III, kvalitetno vino i podobna šira za kvalitetno vino, namenjena za tržište treba da se ocene primenjujući određeni postupak, pre plasiranja na tržištu. Kvalitetno vino namenjeno za tržište ne treba da se promeni nakon što je službeno vrednovano. Ako je kvalitetno vino promenjeno po bilo kom razlogu, nakon vrednovanja, treba da se vrši novo vrednovanje pre nego što se plasira na tržištu.

19.2. Uvezena vina moraju da se podvrgnu vredovanju.

19.3. Uvezena vina se vrednuju radi utvrđivanja uskladenosti sa priloženim dokumentima i uverenju izdatu iz mesta izvoza i njihovu podobnost za plasiranje na Kosovsko tržište.

19.4. Žalba na vrednovanje, može se podneti u roku od 8 dana od dana prijema rezultata vrednovanja, u Ministarstvu. Rezultati drugog vrednovanja su konačni.

Etiketa kontrole Član 20

20.1. Etiketa kvalitetnog vina koja se stavlja na tržište treba da sadrži i posebnu etiketu o kontroli kvaliteta.

20.2. Ovlašćena institucija izdaje etiketu kontrole kvaliteta za količinu vina koju je proizvođač predao za vrednovanje i koja je pozitivno vrednovana.

20.3. Ovlašćena institucija vodi određenu evidenciju za izdate etikete o kontroli.

Komisija za degustiranje-testiranja Član 21

21.1. Organoleptičko vrednovanje kvaliteta vina vrši se od komisije od najmanje pet članova koji predstavljaju odgajivače grožđa i proizvođače vina, potrošače i stručnjake iz oblasti vinogradarstva i proizvodnje grožđa.

21.2. U slučaju zahteva za drugo dodatno vrednovanje, članovi prve komisije ne mogu učestvovati u drugom vrednovanju. Drugo vrednovanje se vrši od komisije koja se sastoji od devet članova.

21.3. Degustatore za organoleptičko vrednovanje vina i šire, imenjuju se od strane Ministra.

21.4. Pre imenovanja, degustator treba da se kontroliše za njene sposobnosti za ukus, i treba da zna enologiju i pravila o vinogradarstvu i proizvodnju grožđa.

21.5. Ako je degustator proizvođač ili radnik subjekta koji proizvodi vino ili preradjuje širu, njegovo vrednovanje se ne uzima u obzir kada procenjeno vino ili šira su njegovi sopstveni proizvod ili su proizvedena u subjektu na kojem on radi.

POGLAVLJE VI ETIKETIRANJE

Član 22

22.1. Etiketiranje znači sva prepisivanja i druge reference, simboli, ilustracije ili znakovi koja služe za razlikovanje proizvoda koji se pojavljuju u pakovanju, obuhvativši zatvaranje, ili znakove na pakovanju.

22.2. Obavezni podaci etikete, osim broja kontigenta, treba da se pišu u isto vizuelno polje u pakovanju i da budu čitljivi, sa velikim i nebrislivim slovima koja se razlikuju od drugih.

22.3. Pre plasiranja proizvoda na tržištu sva pakovanja treba da budu etiketirana. Etiketiranje treba da bude u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktom koji se donosi na osnovu ovog zakona.

Član 23

23.1. Podaci navedeni u etiketu treba da budu tačni i da ne stvaraju zabludu kod potrošača.

23.2. Ovi podaci treba da odrazuju karakteristike vina i drugih proizvoda kao: sastav, sadržinu alkohola, boju, kvalitet, vrstu grozda i godinu berbe, podaci lica koji su bili uključeni u proizvodnju ili prometu a posebno podaci o punjenju flaša.

Obavezni podaci

Član 24

Obavezni podaci za stono vino, stono vino sa geografskim karakteristikama kvalitetno vino su:

- a) trgovačko ime;
- b) geografsko poreklo;
- c) volum;
- d) trenutna alkoholna jačina u jedinicama voluma;
- e) vrsta vina;
- f) ime lica i adresa punioca flaša a za pakovanja od najviše 60 litara i isporučitelj;
- g) broj vrednovanja, samo za kvalitetna vina.

Neobavezni podaci

Član 25

25.1. Neobavezni podaci za stono vino, stono vino sa geografskim karakteristikama i kvalitetno vino su:

- a) Ime i adresa lica koji su učestvovali u marketingu;
- b) Vrsta proizvoda;
- c) Odgovarajuća boja.

25.2. Neobavezni podaci za stono vino sa geografskim karakteristikama i kvalitetno vino su:

- a) Godina berbe;
- b) Ime jednog ili više varieteta;
- c) Nagrade ili medalje dobijane u takmičenjima;
- d) Podaci o sirovini, sredstva i metode korišćene za proizvodnju proizvoda;
- e) Druge tradicionalne podatke;
- f) Podatke da je vino punjeno na imanju.

25.3. Neobavezni podaci za kvalitetno vino:

- a) Podaci za geografsku zonu manju ili višu od određenog regiona;
- b) Podaci da je punjenje vršeno u određenom regionu.

25.4. Etiketiranje se može dopuniti i drugim karakteristikama, obezbeđivši da su tačne i ne stvaraju zabludu kod potrošača.

Jezici Član 26

26.1. Podaci na etiketi treba da se pišu na jeziku koji potrošač lako razume.

26.2. Nezavisno od stava 1 ovog člana, geografske karakteristike i tradicionalni pojmovi mogu se uneti u etiketi samo u službenim jezicima na Kosovu.

Marka-Oznaka Član 27

27.1. Marka ili oznaka na etiketi ne sme da sadrži ni jednu reč ili deo reči ili neku drugu oznaku koja može da dezavujiše ili stvara kofuziju za potrošača.

27.2. Marka ili oznaka na etiketi ne sme da sadrži reči ili deo reči ili neku drugu oznaku koja daje pogrešne informacije u pogledu geografskog porekla, vrste vina, godinu berbe ili oznaku za vrhunsko vino.

Alkoholna jačina Član 28

28.1. Trenutna alkoholna jačina u volumnim procentima označava se jedinicom ili pola procentualne jedinice. Naznačena jačina ne može se razlikovati više od 0,5% vol. od one naznačene.

28.2. Šifra mora da bude u “ % vol.” i rečima „trenutna alkoholna jačina“, „trenutni alkohol“ ili „alk“.

28.3. Minimalna veličina šifre i podataka, za trenutnu alkoholnu jačinu, na etiketi je 5mm visine ako zapremina je viša od 100 cl ili 3mm ako je zapremina ravna ili manja od 100 cl ali veća od 20 cl i 2mm ukoliko je zapremina do 20 cl.

Punilac, upakivač Član 29

29.1. Oznaka za punioca se piše rečima „punilac“ ili „punio je“. U slučaju da punjenje vrši drugo lice po ugovoru oznaka se popunjava rečima „punilac“ ili kada se punjenje vrši u ime trećeg lica dodaju reči „punjeno za.... od....“.

29.2. Za pakovanje ili ambalaziranje drugačije od flaše reci „upakivač“ ili „upakovao je“ zamenjuju se rečima „punilac“ ili „punio je“.

29.3. Vina ili drugi proizvodi iz ovog zakona ili Administrativna Uputstva koja proizilaze iz ovog zakona ne smeju se zatvarati sa zatvaračem od olova ili sa osnovom od olova ili druge materije koje su štetne po čovekovom zdravlju.

Pokazatelji o aktivnostima
Član 30

30.1. Podaci o puniocu, distributeru ili lice koje se bavi marketingom dopunjuju se podacima o aktivnostima kojima se određeno lice bavi, izrazima „odgajivač loze“, „ubran od“, „prodavac“, „distributer“ i slično.

30.2. Ovi neobavezni podaci upotrebljavaju se u dogovoru interesovanog lica.

30.3. Kriterije za stavljanje na etiketi podataka o godini berbe, varietet loze, dobijene medalje i tradicionalna imena, regulisat će se podzakonskim aktom.

Geografsko poreklo
Član 31

31.1. Geografsko poreklo može se staviti (naznačiti) samo za vina određene kategorije proizvedena na određenom vinogorskom području i poseduju specifične karakteristike tog područja.

31.2. Samo određena imena teritorijalne jedinice vinogorskog područja mogu se upotrebiti za imenovanje vina sa geografskim poreklom.

31.3. Ime vinogorskog područja je upotrebljen za imenovanje regionalnog vina, dok ime vinogorske zone ili manje jedinice je upotrebljen za određivanje kvalitativnog vina.

31.4. Imenovanje vina određene kategorije kvaliteta sa imenom vinogorske teritorijalne jedinice sprečava upotrebljavanje istog imena za drugu kategoriju kvaliteta.

31.5. Određjivanje geografskog porekla je najvažnija komponenta etiketiranja.

31.6. Ako ime nekog preduzeća koja se bavi marketingom vina sadrži neku geografsku komponentu onda to ime se može staviti na etiketi jedino sa manje vidljivim slovima tako da se izbegne bilo koja zabuna sa geografskim poreklom vina.

31.7. Ako trgovačka oznaka asocira na geografsko poreklo koji se vidi ili se podrazumeva onda ovo ime može upotrebiti jedino ako je vino proizvedeno na teritoriji koja eksplicitno ili implicitno vezano sa trgovačkom oznakom.

31.8. U slučaju istih geografskih imena, obe teritorije se moraju precizno definisati da se onemoguću neka zabuna u vezi geografskog porekla.

POGLAVLJE VII
ENOLOŠKA PRAKSA I POSTUPCI

Član 32

32.1. Enološka praksa i postupci iz ovog zakona ili podzakonskim aktima koje proizilaze iz ovog zakona upotrebljavaju radi obezbedjenja odgovarajućih postupaka proizvodnje, čuvanje, i poboljšanje kvaliteta vina.

32.2. Jedino grožđe koje pripada određenoj sorti prema podzakonskim aktom, može se upotrebiti za proizvodnju stonog, regionalnog, kvalitetnog vina i drugih proizvoda.

32.3. Belo vino se ne može mešati sa crnom venom.

32.4. Sirovina za proizvodnju vina koja nije proizvedena na Kosovu ne može se fermentisati na teritoriji Kosova ili se dodaje Kosovskom vinu osim slučajevima dozvoljenih ovim zakonom i u slučajevima kada se upotrebljava kao dodatak sa sirovinom sa Kosova za proizvodnju vina. Mešanje Kosovskog vina sa onima koje nemaju poreklo sa Kosova je zabranjeno.

32.5. Vina ili drugi proizvodi od vina proizvedeni ili uvezeni na Kosovu koja nisu podvrgnuta propisanim enološkim procesima, koja nisu poznata ili nižeg kvaliteta i nisu u saglasnosti sa ovim zakonom ili podzakonskim aktima iz ovog zakona, ne mogu se izložiti ili prodavati za direktnu potrošnju.

Sadržaj Sumpornog dioksida

Član 33

33.1. Ukupni sadržaj sumpor dioksida u stona, regionalna i kvalitetna vina, za plasman na tržištu ne može biti veći od 160 mg/lit za crna vina i 210 mg/lit za bela i roze vina.

33.2. Bez obzira na prethodni stav, maksimalni sadržaj sumpornog dioksida ne može da bude veći od 210 gr/lit za crno i ne veći od 260 gr/lit za bela i roze vina dok za vina sa većim sadržajem neprevrelog redukujućeg šećera ne manje od 5 gr/lit.

33.3. Za vrhunska vina sa više šećera i ostale proizvode ograničenja će se odrediti posebnim podzakonskim aktom.

Sadržaj kiselina

Član 34

34.1. Maksimalni sadržaj isparujuće kiseline ne sme da bude veći od 18 ekv./lit. za širu u vrenju i to 18 ekv./lit za belo i roze vino i 20 ekv./ lit za crno vino.

34.2. Za određena vina, posebno vrhunska vina koja su sazrela najmanje dve godine ili je proizvedena specijalnim metodama kao i vina najmanje jačine 13 % vol. izuzimajući vina iz stava 1, određuju se podzakonskim aktom.

Limiti pojačanja

Član 35

35.1. Kada klimatski uslovi čine potrebnim, ovlašćena institucija od strane Ministarstva izdaje dozvolu za povećanje prirodne alkoholne jačine po zapremini svežeg grožđa, groždane šire, groždane šire u vrenju i svežeg vina u vrenju.

35.2. Povećanje prirodne alkoholne jačine u jedinici zapremine može se zabraniti za proizvode iz stava 1 jedino ako minimalna prirodne alkoholne jačine je manja 7,5% vol.

35.3. Povećanje prirodne alkoholne jačine ne može biti veća od 2% vol.

35.4. Povećanje prirodne alkoholne jačine izražena u volumnim procentima može da ima uticaja jedino u vezi sa svežeg grožđa, groždane šire, groždane šire u vrenju i svežeg vina koja je u procesu vrenja, sa slatkisanje koncentrovane groždane šire ili rafinisane koncentrovane groždane šire ili delimično koncentrovane.

35.5. Ni u kom slučaju gore navedeni procesi ne bi trebalo da utiču na povećanju ukupne alkoholne jačine više od 13,5% vol.

Povećanje ili smanjenje aciditeta
Član 36

36.1. Sveže grožđe, groždana šira, groždana šira u vrenju i vina mogu se izložiti acidaciji i deacidaciji.

36.2. Acidacija gore navedenih proizvoda koja se razlikuju od vina, može se vršiti do 1,5 gr/lit. izražen kao tartarska kiselina ili 20 ml ekv./lit. Kiselenje vina može se baviti samo do nivoa od 2,5 gr/lit. izražen u tartarskoj kiselini ili 33 ml ekv./lit.

36.3. Deacidacija vina može se baviti samo do nivoa od 1,0 gr/lit izražen u tartarskoj kiselini ili 13,3 ml ekv./lit.

36.4. Groždana šira predviđena za koncentraciju može se delimično deacidovati.

36.5. Acidacija i deacidacija vina se može obaviti samo od strane lica koja proizvode vino i tamo gde je grožđe, koje se upotrebljava, obrano.

Ostali uslovi
Član 37

37.1. Obogaćenje, acidacija, deacidacija i zasladjivanje se moraju prijaviti u Ministarstvo. Ovo važi i za upotrebenu količinu: saharoze, koncentrovane šire ili koncentrovane groždane i rafinisane šire i obavlja od strane proizvođača, punilaca preradivača ili trgovaca na veliko, na istom mestu i u isto vreme kao groždana šira, groždana šira u vrenju i vina.

37.2. Obogaćenje, acidacija, deacidacija i zasladjivanje se moraju registrovati i izdaje se dokument koji dokazuje da je proizvod podvrgnuo procesu i da može se staviti u promet.

37.3. Obogaćivanje i zasladjivanje, smanjen kao rezultat posebnih klimatskih uslova može se obavljati samo pre prvog Januara i samo za proizvode grožđa obranog pre ovog datuma.

POGLAVLJE VIII
PRODAJA

Član 38

38.1. Zabranjuje se stavljanje u promet i prodaja:

- a) Vina proizvedena od klasičnih hibrida i drugi proizvodi koje sadrže alkohol od tog grožđa,
- b) Pokvarljivog i oštećenog vina,
- c) Vina sa kvalitetom koji nije zvanično kvalifikovan,
- d) Vina sa karakteristikama geografskog porekla a koja ne koresponduje sa onim na etiketi i
- e) Vina koja je mešavina Kosovskog i stranih vina.

38.2. Proizvođači vina i lica koja se bave prodajom vina su obavezni da naglase na vidljiv način na kontejneru ili pakovanju za pokvarena vina i odmah izveštavaju tu količinu zvaničnom organu odnosno dotičnu inspekciju.

Punjenje i etiketiranje Član 39

39.1. Vina se mogu staviti u promet jedino ako su legalno punjena i etiketirana. Vina su legalno punjena i etiketirana ako su punjena i etiketirana na način utvrđen ovim zakonom i podzakonskim aktom.

39.2. Izuzev stava 1 potrošačima se mogu nuditi i vina:

- a) Registrovanih proizvođača grožđa i vina ukoliko ponudjena vina ili šira iz njihove proizvodnje ili njihovih podruma u blizini istih i koji su licencirani od zvaničnog organa za obavljanje te aktivnosti.

39.3. Vina i drugi proizvodi punjeni i etiketirani legalno mogu se staviti u promet od registrovanih lica za ovu aktivnost i koja imaju licencu za obavljanje te aktivnosti.

Prateća dokumentacija Član 40

40.1. Proizvodi vezani iz ovog zakona, mogu se staviti u promet na teritoriju Kosova i izvoze jedino ako poseduju prateću dokumentaciju o zvaničnoj kontroli.

40.2. Količina vina legalno punjena i etiketirana koja se dozvoli transportovati bez prateće dokumentacije ne može da prevaziđe 20 lit. jedino u slučaju sopstvenog vina proizvedenog u podrumu do mesta stalnog boravka proizvođača.

40.3. Lica ili grupa ljudi koji su vlasnici proizvoda, koji po ovom zakonu mogu se baviti trgovinom, posebno proizvodnjom ili preradom, su obavezni da drže unutrašnji i spoljašnji registar za ove proizvode.

40.4. Registar treba da sadrži podatke za količinu, kvalitet i geografsko poreklo vina i šire u podrumu. Podaci vezani za sopstvenu potrošnju se isto tako moraju se držati.

40.5. Pravila vezana za prateću dokumentaciju i unutrašnji i spoljašnji registar određiće se podzakonskim aktom.

Područja za preradu kvalitetnog vina Član 41

41.1. Kvalitetno vino se može proizvesti samo preradom grožđa u širu i preradom šire u vino, u okviru određenog područja gde se obralo grožđe.

41.2. Bez obzira na stavu 1 ovog člana, Ministarstvo na zahtev proizvođača grožđane šire može izdati posebnu dozvolu, za određenu količinu vina, za proizvodnju kvalitetnog vina u zoni bliskoj regiji gde se gajilo groždje ako:

- a) Objektivno nije moguće proizvodnja i pakovanje vina u podrumima vina u okviru određene regije u kojoj se gajilo groždje,
- b) Odgajivač groždja obavlja gajenje u dve ili više određenih regija.

Vremenski rok
Član 42

Kvalitetna vina se mogu staviti u promet posle 15 Decembra godine kada se grožđe obralo. Vrhunska i posebna vina mogu se staviti u promet posle 31 januara iduće godine.

Uvoz
Član 43

43.1. Vina i drugi proizvodi, uvezeni za prodaju na Kosovu, što se tiče kvaliteta i etiketiranja moraju biti u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima osnovanih na ovaj zakon i praćenim sa sertifikatom zemlje izvoznika uključujući analitičku procenu ovlašćene institucije zemlje izvoznika. Ukoliko neki proizvod nije obuhvaćen ovim zakonom onda taj proizvod mora biti u skladu sa odredbama zakona zemlje izvoznika.

43.2. Vino uvezeno na veliko mora se flaširati pre nego što se stavlja u promet do zadnjeg potrošača.

43.3. Sertifikat zemlje izvoznika ili analize ovlašćene institucije zemlje izvoznika treba da sadrži: ime zemlje izvoznika, geografsko poreklo, podaci o kvalitetu, analitički i organoleptički podaci.

43.4. Svaka pošiljka uvezenih vina, izuzev flaširanog vina do količine koje jedno lice može uvoziti bez carine u skladu sa carinskim pravilima, mora se službeno uzorkovati od strane dotičnog inspektora koji uzeti uzorak šalje za analizu u ovlašćen Institut, izuzev ako se drugačije nije rešeno nekim međunarodnim sporazumom. Ovlašćeni Institut vrši procenu uvezenog vina u roku od 4 dana od dana prijema uzoraka, izuzev ako se drugačije je regulisano međunarodnim sporazumom.

43.5. Uvoznik ne može početi sa prodajom uvezenog vina pre dobijanja analiza o proceni.

43.6. Ako rezultati analiza vina od ovlašćenog Instituta nisu u skladu sa kvalitetom ili geografskim poreklom kao što naznačeno na certifikatu zemlje izvoznika, uvoznik može:

- a) Da vrati vina
- b) Naredi da se obezbedi potrebni certifikat i analitička procena od zemlje izvoznika, ili
- c) Upotrebi vina za proizvodnju drugih proizvoda obezbedivši ispunjavnje određenih uslova.

43.7. Ukoliko analize nalaze da kvalitet vina ne odgovara određenim kriterijumima po ovom zakonu i podzakonskim aktima Kosova, uvoznik može:

- a) da vrati vina, ili
- b) upotrebi vina za proizvodnju drugih proizvoda obezbedivši ispunjavnje određenih uslova ili dozvoljava da se bezbedno unište.

Procena uvezenog vina podleže određenim procedurama po ovom zakonu i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona isto kao i za vina proizvedena na Kosovu.

43.8. Pravila za uvoz vina određuje se posebnom podzakonskim aktom.

Izvoz
Član 44

44.1. Vina predviđena za izvoz moraju ispuniti kriterijume predviđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona kao i sve kriterijume predviđene zakonom zemlje uvoznika.

44.2. Svaka isporuka vina za eksport moraju imati prateći sertifikat kojom zvanična institucija dokaže kvalitet i geografsko poreklo.

44.3. Bez obzira na prethodnom stavu male količine do 100 litara istog vina ili sve zajedno ne više od 500 litara, sa ciljem prezentacije, mogu se izvoziti bez zvaničnog ocenjivanja.

44.4. Kvalitetno vino može se izvoziti legalno jedino etiketirana i flaširana (pakovana).

POGLAVLJE IX
INSPEKCIJA

Inspektori
Član 45

45.1. Nadzor i sprovođenje odredbi ovog zakona i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona obaviće dotična inspeksijska služba Ministarstva.

45.2. Dotični inspektor pored uslova predviđenim ovim zakonom i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona ili zakona o inspekciji treba da imaju odgovarajuću stručnu spremu, radno iskustvo i obučeni u vezi sa proizvodnjom vina.

Ovlašćenja
Član 46

46.1. Inspektori su ovlašćeni da vrše inspekciju :

- a) Vinograda,
- b) Prostorija za proizvodnju kao podrume ili punionice i sl.,
- c) Stovarišta koja se upotrebljavaju za lagerovanje grožđa, vina ili drugih proizvoda,
- d) Prostorija gde grožđe, vino i drugi proizvodi kao i enološka sredstva koja su predviđena za tržište, proizvodnju, preradu ili lagerovanje,
- e) Uvoz, carinska stovarišta u prisustvu carinika,
- f) Prostorija gde se prodaje grožđe, vino ili drugi proizvodi kao i transportna sredstva,
- g) Sredstva za proizvodnju, preradu, čuvanje, punjenje i lagerovanje grožđa, vina i drugih proizvoda,
- h) Grožđe, vina i drugih proizvoda u proizvodnim prostorijama, transportnim sredstvima i mesta prodaje,
- i) Enološka sredstva,
- j) Etikete,

- k) Prateću dokumentaciju i podatke o podrumima vina,
- l) Registar proizvođača grožđa i vina kao i registar vinograda,
- m) Ostala dokumenta vezana za groždje, vino i ostale proizvode koje drži proizvođač, preradivač, distributer prehrane i trgovac.

46.2. Inspektori imaju ovlašćenja da preduzmu sledeće:

- a) Nalažu vadjenje svih čokota loze na parceli zasedjenoj ne klasifikovanim sortama;
- b) Zabranjuju privremeno komercijalnu prodaju vina i ostalih proizvoda do rezultata analiza, ukoliko se sumnja da vino i drugi proizvodi ne ispunjavaju određene kriterije;
- c) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda koja ne ispunjavaju kriterije određene po ovom zakonu i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona ili međunarodnim sporazumima;
- d) Konfiskuju pokvareno, falsifikovano vino i druge proizvode ili vino sa nedostacima kao i naredjuju njihovo uništavanje;
- e) Naredjuju rekvalifikaciju vina u niže kategorije ukoliko vino ne ispunjava kriterijume određene ovim zakonom, ili ako se vino pomešalo u podrumima u suprotnosti odredbama zakona za zaštitu geografskog porekla;
- f) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda koji su stavljeni u promet sa pratećom dokumentacijom koja ne odgovara karakteristikama trenutnog vina;
- g) Zabranjuju prodaju vina i drugih proizvoda neovlašćeno etiketiranih;
- h) Odredjuju vremenski rok za otklanjanje nedostataka legalnog vina i drugih proizvoda;
- i) Zabranjuju nastavak dalje aktivnosti ukoliko radne prostorije ili sredstva proizvođača, preradivača grožđa i vina koji ne ispunjavaju određene uslove i ako trgovac, pakirač ili lice koje čuva proizvode ne radi u skladu sa kriterijumima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- j) Zabranjuju uvoz i izvoz vina i drugih proizvoda koji nisu u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- k) Predlažu pokretanje prekršajnog postupka za kršenje zakona;
- l) Uzima uzorke u slučaju sumnje da vina i drugi proizvodi ne ispunjavaju određene kriterijume određene po ovom zakonu i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona koje šalje u ovlašćeni institut za analizu.

46.3. Proizvođači, preradivači, punioci, pakirači, trgovci i ugostitelji, na osnovu odredbi ovog zakona, su obavezni da olakšaju rad inspektora i obezbede sve potrebne informacije vezanu za njihov rad.

Analize uzoraka Član 47

47.1. Vlasnik proizvoda odnosno sredstva iz kojeg je uzet uzorak mora obezbediti ambalažu i platiti cenu analize ukoliko se utvrdi da proizvod ili sredstvo iz kojeg je uzet uzorak ne ispunjava određene kriterijume.

47.2. Ukoliko rezultati analiza pokažu da uzorak ispunjava određene kriterijume troškove analiziranja plaća organ čiji je inspektor uzeo i poslao uzorke za analizu i procenu.

POGLAVLJE X KAZNENE ODREDBE

Kazne Član 48

48.1. Pravna i fizička lica kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 500 do 30.000 Eura za kršenje odredbi ovog zakona ili podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona za:

- a) Proizvodnju, preradu grožđa, vina i drugih proizvoda, čuvanje ili punjenje od lica koja nisu registrovana ili ne pružaju podatke za registraciju po utvrdjenom postupku ili vremenskom roku;
- b) Proizvodnju vina i drugih proizvoda ukoliko nisu ispunjeni svi određeni uslovi;
- c) Prodaju vina proizvedeno od grožđa koji u vreme berbe nije postignuo određeni nivo šećera;
- d) Preradu grožđa neodgovarajućom opremom ili tehnologijom;
- e) Proizvodnju vina od uvezenog groždja, groždjanog soka ili šire u suprotnosti sa važećim zakonodavstvom;
- f) Proizvodnju grožđa, vina i drugih proizvoda upotrebljavajući nedozvoljene metode i enološke substance;
- g) Mešanje groždja, soka, šire ili vina na ilegalan način;
- h) Kultiviranje vinograda koji nisu klasifikovani u posebnom području za vinogradarstvo;
- i) Marketing ili prodaja vina sa ne proverljivim kvalitetom;
- j) Etiketiranje ili prodaja vina ili drugih proizvoda u suprotnosti sa ovim zakonom i podzakonskim aktima;
- k) Marketing ili prodaja vina i drugih proizvoda zabranjenih za prodaju;
- l) Ne skladištenje pokvarenog vina na odvojenom kontejneru (pakiranju), vidljivo označen da se razlikuje i ne izveštavanje dotičnog inspektora;
- m) Prodaja, transport ili čuvanje vina koja ne obezbeđuje fizičko-hemijska i organoleptična svojstva vina;
- n) Transport veće količine od 20 litara vina ilegalno punjeno i etiketirano ili bez određene prateće dokumentacije;
- o) Slanje ili prijem vina bez tražene dokumentacije;
- p) Ne održavanje traženih podataka vinskih podruma;
- q) Marketing ili prodaja vina pre utvrdjenog vremenskog roka;

- r) Prodaja uvezenog vina koja se nije analizirala onako kako je propisano ovim zakonom i podzakonskim aktima donetih na osnovu ovog zakona;
- s) Ne poštovanje naloga i rešenja inspektora; i
- t) Ometanje inspektora pri uzimanju uzoraka i obavljanja dužnosti.

48.2. Odgovorno lice pravnog lica kazniće se novčanom kaznom od 500 do 2.000 Eura za prekršaj po stavu 1 ovog člana.

Član 49

Prihodi od naplaćenih kazni za prekršaje odredaba zakona slivaju se u Konsolidovani Budžet Kosova.

POGLAVLJE XI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe

Član 50

50.1. Proizvodjači grožđa, vina i drugih proizvoda moraju se registrovati ne kasnije od 6 meseci posle stupanja na snagu ovog zakona.

50.2. Registar postojećih vinograda i potencijalnih vinograda mora se završiti ne više od 1 godine kasnije posle stupanja na snagu ovog zakona.

50.3. Vino proizvedeno od grožđa gajenog u vinogradima koji su postojali u vreme kada ovaj zakon stupa na snagu u ne klasifikanim pozicijama ili posebnim jedinicama vinograda, može se prodati sve do kraja rodnosti vinograda ali ne više od 5 godina posle stupanja na snagu ovog zakona i to vino bezobzira na kvalitet prodaje se kao vino bez geografskih karakteristika i posle isteka vremenskog roka zabraniće se dalja prodaja.

Član 51

Stupanjem na snagu ovog Zakona staviće van snage odredbe Zakona koji su u suprotnosti sa ovim.

Stupanje na snagu

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu nakon usvajanja od Skupštine Kosova i proglašenja od Specijalnog Predstavnik Generalnog Sekretara.

**Zakon Br.02/L-8
23 Februar 2005**

Predsednik Skupštine Kosova,

---

akademik Nexhat Daci